

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilváltások és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések elfogadhatnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelik A., »Általános Tudósítók« hirdetési osztálya Budapest.

Nyilváltó petitsora 20 fillér.

»Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye.

Nyilt levél a „Muraköz” szerkesztőségéhez.

Felkérem az igen tisztelt Szerkesztő urat, hogy a magyar nyelvben jeleskedő muraközi és vendéki tanítók és tanulók 1903/4 tanévi, most már tizenkilencedik megjutalmazásáról szóló elszámolást, becses lapjában közzétenni sziveskedjék.

Ezen tizenkilencedik megjutalmazásra a következő társadalmi uton begyűlt összegek állottak rendelkezésemre.

I. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának adománya	600 kor.
II. Zalavármegye nemesi pénztárának választmányától	240 „

Az I. alattiból megjutalmaztattak:

Polyák Mátyás csáktornyai állami elemi iskolai igazgató-tanító	60 kor.
Terenta János muraszentkereszti állami elemi iskolai tanító	60 „
Rózsa Károly melinci állami elemi iskolai tanító	60 „
Prokesch Aurélie légrádi róm. kath. elemi iskolai tanítónő	60 „
Szép Jánosné cserencsői róm. kath. elemi iskolai tanítónő	60 „
Vugrincics Ferenc perlaki állami elemi iskolai tanító	60 „
Hodosán állami iskola növendékei	20 „
Perlaki állami iskola növendékei	20 „
Stridói állami iskola növendékei	30 „
Ráckanizsa állami iskola növendékei	20 „

Királylakai áll. iskola növendékei	14 „
II. Hegykerületi állami iskola növendékei	14 „
IV. Hegykerületi állami iskola növendékei	20 „
Drávavásárhelyi állami iskola növendékei	15 „
Zrinyifalvai állami iskola növendékei	10 „
Melnici állami iskola növendékei	10 „
Podbrzeszti állami iskola növendékei	9 „
Orehovici áll. iskola növendékei	10 „
Turcsiscai áll. iskola növendékei	10 „
Tuskeszentgyörgyi róm. kath. iskola növendékei	20 „
Gánicsai állami iskola növendékei	10 „
Nagyfalusi állami iskola növendékei	8 „
összesen:	600 kor.

A II. alattiból megjutalmaztattak:

Krampatics János stridói állami elemi iskolai tanító	60 kor.
Balogh Ferenc második hegykerületi állami elemi iskolai tanító	60 „
Szathmáry Sándorné tuskeszentgyörgyi róm. kath. tanítónő	60 „
Bezenhofer Mihály nagyfalusi állami elemi iskolai tanító	60 „
összesen:	240 kor.

Vagyis ezen tizenkilencedik megjutalmazás alkalmából kiosztott összesen nyolcszáznegyven korona.

Végül megemlítem, hogy a »Muraköz« 1886 évi 43, 1888 évi 8, 1889 évi 7, 1890

évi 4 és 5, 1891 évi 7 és 8, 1892 évi 7, 1893 évi 7 és 40, 1895 évi 4, 1896 évi 7, 1897 évi 6, 1898 évi 7, 1899 évi 12 és 13, 1900 évi 20, 1901 évi 19, 1902 évi 19, 1903 évi 42, 1904 évi 46 számaiban, végül pedig jelen alkalomból közzétett elszámolásom értelmében, tehát összesen tizenkilenc alkalomból kiosztott összesen 20.063 korona és 40 fillér, azaz huszezerhatvanhárom korona és negyven fillér.

Zalaegerszeg, 1905. október 10.

Hazafiai üdvözléssel

Dr. Ruzsicska Kálmán,
kir. tanácsos tanfelügyelő.

Szabályrendelet a községek lakóinak nyilvántartásáról.

Zala-vármegye törvényhatósági bizottsága szabályrendeletet alkotott a községek lakóinak, valamint a községek területén tartozkodó idegeneknek a nyilvántartásáról. E nyilvántartási szabályrendelet hatálya a vármegye egész területére, tehát Zalaegerszeg és Nagykanizsa r. t. városok területére is kiterjed. A szabályrendelet, mely most van jóváhagyás céljából a belügyminiszternél, mint általános érdekű, egész terjedelmében itt hozzuk:

Folytatás.

5. §. A születési és halálozási eseteket az anyakönyvvezetők tartoznak hetenkint bejelenteni; az anyakönyvvezető kerületén kívül történt születéseket és halálozásokat azonban a 3. szakasz alapján bejelentésre kötelezettek tartoznak bejelenteni.

T Á R C A.

Csáktornya Monografiája.

Májusban adtunk hírt arról, hogy Zrinyi Károly helybeli képezési tanár Csáktornya Monografiája c. a. könyvet irt s hogy erre vonatkozólag előfizetési felhívást bocsátott ki azokhoz, kik Csáktornya történetéről s a város magyarsága és kulturájáról érdeklődnek.

Azóta a munkát a helybeli könyvnyomdában serényen nyomják s a jövő hó elejére a könyv a legnagyobb valószínűség szerint meg is jelenik.

Mi a munkának kulturális jelentőséget tulajdonítunk Mert nemcsak egy város egyszerű múltjáról és jelenéről van itt szó, hanem a magyarság diadaláról. A magyarság elnyomulásáról, elfoglalásáról, annak felvirágoztatásáról. Arról, hogy a nemzetügy mennyire talajra tud találni nemzeti és vidéki is, ha lelkesedéssel felkarolják s kitartással küzdenek annak terjesztéséért.

Mi mindnyájan, kik ebben a hazafias munkában résztvettünk, tudjuk, hogy különösen az utóbbi rövid négy évtizedben mi minden történt ebben a tekintetben Csáktornyan. S csak örvendünk, hogy napvilágot lát egy könyv, mely nagy lelkiismeretességgel és kiváló szeretettel mindezekre rámutat s mely a mult minden hézagába be-

hatolva, a városban lévő összes intézmények szervezése és fejlődése során, lépésről-lépésre világítja meg azt a fokozatos és intenzív haladást, mely magyarság és kultúra tekintetében városunkban lépten-nyomon mutatkozik!

Alkalmunk volt a munka készen lévő részleteibe beletekintünk. Hasznos dolgot vélünk tehát tenni, amikor annak gazdag tartalmáról az olvasóközönséget már előre is tájékoztatjuk. Felköljük általa irányában az érdeklődést, melyet a munka mindenképpen megérdemel, mint olyan vállalkozás, melyet rajongó lokálpátriotizmus sugall s izzó fűszeret vezérel.

A könyv tudvalegleg három részből áll.

Az első a vár történetét tárgyalja. Az előszót és bevezetést követő érdekes földrajzi leírás után 6 fejezet a vár történetével foglalkozik a rómaiak, az Árpádok s a vegyesházbeli királyok idejében. Majd a Zrinyiek, Althánok és Festeticsék alatt. Mindegyik fejezetben érdekes részletek vannak Legkiválóbb a Zrinyi-epoka, nemcsak terjedelménél, de jelentőségénél fogva is. Az Althán korszak érdekes mozzanata a Pignatelli-féle történeti jelenet, a Festetics-érának meg a cukorgyár.

A második rész a város múltját és jelenét fejtegeti. Fejezetei: a város története a zárda alapításáig, a zárda alapítása, a város szabaddalmi, a plebánia alapítása, az 1848-49-iki események s a horvát uralom és az októberi diploma.

Mig ezekben részint a forrásokat tárgyalja, melyekből fejlődéséhez a város erőt meríti, addig másrészt érdekesen írja le a zárdalmet a zárda és plebánia alapítása körül s a 48-as dicső korszakot, amiből Csáktornya is kivette részét s az utána beköszöntött horvát uralmat, melyet csak az októberi diploma szüntetett meg.

A provizorium évei hidalgák át a város múltját a jelen felé. Ezt követi a város rendezése és közigazgatásának szervezete. Ezekben a fejezetekben hiteles adatok alapján azokat az intézkedéseket mutatja be a könyv, melyekben Csáktornya modern fejlődésének alapköveit rakják le s melyek alapján Csáktornyanak mostani közigazgatása alakult ki.

A város vagyoni és gazdasági viszonyai keretében a Festetics-uralmat tárgyalja a szerző s a város vagonát, háztartását és szegényügyét. Továbbá részletesen számol be arról, hogy miként váltotta meg Csáktornya italmérsi jogát s hogy miképp jutott a kaszárnyához. Nagy gonddal eseteli folytatólag az ipar és kereskedelem fejlődését is: az első iparvállalatokat, a villamtelep és gőzmalom s a pezsgőgyár keletkezését; a céhek, a temetkezési egyletek, ipartestület s iparosok otthonának, a betegsegélyző-pénztár alakulását stb., majd a vasutat, posta, telegráf történetét; valamint a takarékpénztárak, tárházak, exportvállalatok létesülését s nagy forgalmát, az országot és hetivásárok nagy jelentőségét. Az itt kö-

6. §. A bejelentés körjegyzői székhelyen és nagyközségekben a kör-, illetőleg községi jegyzőnél, körjegyzői székhelyen nem képező kisközségekben a községbírónál r. t. városokban a rendőrkapitányál szóval, vagy írásban teljesítendő.

A községbíró köteles a bejelentést haladéknélkül a körjegyzőhöz juttatni.

A bejelentésnek magában kell foglalnia: a vezeték- és melléknevet, az állást, vagy foglalkozást, az életkort, a rendes lakást, illetőleg tartózkodási helyét.

Ennélfogva minden bejelentendő személynek kötelességében áll, hogy ezen adatokat a bejelentésre kötelezettnek hiven bemondja. Ha pedig ezt megtagadja, erről a bejelentésre kötelezett tartozik a bejelentés alkalmával jelentést tenni.

7. §. A bejelentés, ha a lakváltoztatás ingatlan vásárlása, vagy bérbe (hasznosbérbe) vétele következtében történik, 3 nap, minden más esetben 24 óra alatt teljesítendő.

E határidő a be- vagy kiköltözéstől, a befogadás- vagy elhocsátástól számítandó.

8. §. A bejelentési kötelezettség életbelépését az 1. §-ban említett személyek összeírása előzi meg, amelyet a községek tartoznak előljárási és a szükséghez képest más alkalmazottak, vagy megbízottak által e szabályrendelet életbelépte után egy hó múlva megkezdni és attól számítva egy hó alatt befejezni.

A bejelentési kötelezettség mindenkire nézve akkor kezdődik, amikor nála az összeírás megtörtént.

9. §. A községi és körjegyző, illetőleg a rendőrkapitány az összeírás és bejelentések alapján a község lakosairól és a község területén tartózkodókról, amennyiben azok a 3. §. 1. és 2. pontjai alá esnek, nyilván- tartást vezet a következő rovatokkal:

1. foyószám;
2. a bejelentés (összeírás) ideje;
3. vezeték és melléknev;
4. állás, vagy foglalkozás;
5. életkor;
6. vallás;
7. rendes lakás, vagy tartózkodási hely;
8. családi viszonyok (gyermekneknél) a szülők nevei;
9. mily minőségben (tulajdonos, bérlő, cseléd, vendég stb.) lakik, vagy tartózkodik a községben?

10. vagyon, vagy jövedelem, avagy ke- reset.

11. születési hely;

12. mely községben bir illetőséggel és mi alapon? (itt a községi illetőségi bizonyítványok stb. számai kiteendők);

13. mióta lakik folytonosan a községben?

14. mely község volt legutóbbi állandó tartózkodási helye és mennyi ideig?

15. felmutatott-e az előző pontban emlitett községtől kielégítő erkölcsi bizonyítványt?

16. nem esik-e az 1886. 22. t. c. 9. §-ának a) pontja alá?

17. képes-e magát a község megterhelése nélkül fenntartani?

18. járul-e a község terhehez és melyekhez?

19. érvényesített-e ellene az idézett törvény 10. §-ában megszabott határidőn belül az ugyanabban emlitett kifogás?

20. járult-e ugyanezen idő alatt folytonosan azon község terhehez, amelyből átköltözött, vagy fenntartotta-e azon község belevégyezésével előbbi községi illetőségét?

21. nem vétetett-e föl a község kötelekébe?

22. mely községben tartózkodott az utolsó 5 év alatt a leghosszabb időig?

23. fizet-e adót és milyent?

24. ki a munkaadója?

25. mily szolgálati okmánya van és mely hatóság, mikor mely szám alatt állította azt ki?

26. lakásváltoztatás ideje és mely lakásba költözött át?

27. kiköltözökés ideje és mely községbe távozott?

28. megjegyzések.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXI-ik évfolyam III-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjék. Tisztelettel a **KIADÓHIVATAL.**

zolt adatok számbelileg mutatják be azt a rendkívüli forgalmat, mely Csáktornyt a kereskedelem és közlekedés kiváló gócpontjává teszi.

A város egészségügyi része a közegészségügyet, a kórház és temetőügyet s állat-egészségügyet foglalja magában, kapcsolatosan a közbiztonsággal.

A városban lévő hivatalok során foglalkozik a könyv a szolgabíróság, törvényszék és járásbíróság, a körjegyzőség, adóhivatal, vidéki körjegyzőség, a csendőrség és pénzügyőrség történetével s ügyforgalmával.

Nagyon érdekes részlete a monográfiának a város társasélete. Itt a társadalmi egyesületek keretében a volt társaskör, a Ker. Kaszinó és Magyar Társaskör került bemutatásra. Az intézményes egyesületeknél az Önk. tüzoltó és szépítő-egyletek keletkezése és működésének szentel lapokat, valamint a Kisdudóv-Egyesületek is, melyet hazafias ügyhöz méltó lelkesedéssel tárgyal. A jótékony-sági egyesületek címen a ker. és izr. nőegyesületek s a Chewra Kadischa tevékenységéről, a vallásos egyesületek alatt pedig az izr. hitközség s egyéb apróbb vall. egyesületekről számol be. Rokonszenves sorokat szentel továbbá a különféle segély és ifjúsági egyesületeknek így a volt Magyar Lányok körének is, s az önképzőköröknek. Foglalkozik végül a néhai s még meglévő asztaltársaságokkal: Vasasztal, Zrinyiasztal, Kossuthasztalal stb., a volt dalárdával, korszolva és tekeegyesülettel, mint

sport és művészeti egyesületekkel. Kimagasló részei a város történetének a tanügyi viszonyokkal s a város hazafias szellemével foglalkozó fejezetek. Valóságilag ditrambusát zengik e sorok a magyar- lág terjedésének s a hazafiság terjedésének. He- szept foglalt itt a Muraközi Tanítóképző s az óvoda, elemi és polgári iskolák, a tanítóképző-intézet s a tanonciskola méltatása s azok az ünnepélyek és egyéb mozzanatok, melyek részint a hazafias ér- zület ápolására alkalmasak, részint kifejezői a ha- zafias szellemnek, mely a város társadalmának minden rétegét áthatja. Befejezője eddig ennek a Zrinyi-emlékoszlop felállítására s annak országos ünnepélye.

A történeti rész 304 oldalt tartalmaz 41 képpel a szöveg között s 5 színnyomatú mellék- llettel. Egyik a város térképét ábrázolja; az allego- rikus képmelléklet határozott műbecsessel bír s azért is értékes, mert egyetlen reprodukciója an- nak a historiai freskónak, mely a vár pompás lépcsőházát egykor díszítette.

Ha az eddig közölt tartalom és beosztás te- kintetében is eltér a munka a monográfiák ren- des alakjától, még inkább téríti el a megszokott sablontól a könyv harmadik része, mely az 1901-iki népszámlálás adatait dolgozza fel. Ezt szerző 112 oldalon a keresk. miniszter engedélyével közli s általa valóban hasznos dolgot végzett. Nincs szempont, melyre szerző tekintettel ne lett volna, miért a közönség részéről igaz hátát érdemel, mert

— **Megyei közgyűlés.** Zalavármegye tör- vényhatósági bizottsága folyó 1905. évi ok- tóber hó 19-én d. e. 10 órákor a várme- gyehez gyűléstermében rendkívüli közgyű- lést tart, melynek kizárólagos tárgyát képe- zik: Az egyesült ellenzéki pártok vezéreinek 1905. évi szeptember 23-iki bécsi fogadta- lása; az 1905. évi október hó 10-én me- nyitandó országgyűlés újbóli elnapolása el- leni tiltakozás tárgyában a hatvanas bizott- ság által beadandó indítványok, végül az or- szágot ért sérelmek mikénti orvoslása feletti határozathozatal.

— **Esküvő.** Fényes esküvő volt tegnap folyó hó 14-én Csáktornytán. Boldogfai Far- kas Lajos, Festetics Jenő gróf gazdasztizje esküdött hűségrel Margitai Genie kisasszony- nak, Margitai József áll. tanítóképző-intézeti igazgató leányának. A polgári esküvő déle- lőtt 11 órákor volt Csáktornya nagyközség tanácstermében, melyen a házasságkötés, mint polgári tisztviselő, Kolbenschlag Béla főszolgabíró eszközölte. A házasságkötésné- tanuk voltak: a menyasszony részéről Boda Sándor sárabai (Fehér-megye) földbirto- kos, a vőlegény részéről Viosz Ferenc nagy- kanizsai járási főszolgabíró. A polgári eskü- vőt követő egyházi egybekelés fél 12 órákor volt a csáktornyai szentferencrendűek temp- lomában, hol az új párt dr. Vuicsics Gyula nagyváradi káptalani plébános, szentszéki ülnök adta össze.

— **A csáktornyai teréznap vésárnak** f. hó 13-án: rendkívül kedvezett az idő. A hosszú, esős napok szép derült idő vál- totta fel, minek következtében olyan látoga- tott volt a vásár, a melyen már régen volt. Az állatvásárra felhajlottak mintegy 3000 lovat s 2000 szarvasmarhát, melyből el- adott 1000 ló és 500 szarvasmarha. Leg- nagyobb volt a kereset az egy éves csikók után, melynek ennél fogva magas árakat értek el, darabonként 200—600 kor.

— **Halóhözás.** Tömör János nyugalma- zott községi jegyző, Tömör Boldizsár csák- tornyai áll. tanítóképző-intézeti tanár edes- atyja hosszú szenvedés után Kissitkén (Vas- megye) folyó hó 10-én elhunyt. Béke po- raira!

— **Tanító választás.** A lemondás foly- tán üresedésben volt felsőmihályfalvai róm. kath. kántortanítói állásra Trop János okle- veles tanító választatott meg.

a város népesedési viszonyait körülményesebben és részletesebben tárgyalni valóban nem lehetne.

A lakásviszonyok s az épületek rendelteté- se és belső beosztása után a lakosság száma, kora és családi állapota, illetősége és honossága, val- lása, anyanyelve és foglalkozása szerint fejtegeti a statisztika segédeszközeivel, táblás kimutatásokkal, annyiféleképpen, ahogy szükséges.

Legkiválóbb fejezete a statisztikának a vá- ros magyarsága és szellemi műveltsége. Mindkét szempontot az életkor, vallás, anyanyelv és fog- lalkozás szerint tárgyalja s kimutatja benne a progressivitást, melyet magyarosítás tekintetében Csáktornya mindenkor kifejtett s azt a magas nívót, melyet műveltsége révén elért. Egyik is, másik is a legterősebb városok sorába emeli Csáktornyt, mint olyant, mely úgy anyagi, mint szellemi in- telligenciájával zászlóvivője a kultura terjesztésé- nek Muraköz területén és lelkes előharcosa a fél- sziget teljes megmagyarosításának.

Az idealizmus s rajongó hazaszeretet, mely a munka minden sorából kiárad, megérdemli a tá- mogatást. Hisszük is, hogy nem lesz család Csák- tornytán s Muraközben, melynek asztalán e díszes munka helyet ne foglalna. Forrása lesz a haza- szeretnek, erősítője a magyarosítás szent ügyének. Bibliája a fiatalnak mezedeknek, hogy miként kelljen a küzdelem fonalát tovább bonyolítani, hogy az elődök lelkesedéssel kezdett munkáját folytassa és betetőzze.

Muraközi.

— **Házasságok.** Kefele Károly magy. kir. posta- és táviróhivatalnok folyó hó 4-én tartotta esküvőjét Varasdon özv. Hajas Lászlóné, szül. Kozma Julianna szálloda tulajdonosnő leányával, Ilonával.

Sáfrán János helybeli szabómester folyó hó 14-én Csáktornyan házasságot kötött Szvetanics Anna kisasszonnyal.

— **Eljegyzés.** László József kereskedő jegyet váltott özv. Mattersdorfer Jababné úrnő leányával Adel kisasszonnyal Perlakon.

— **Halálozás.** Hrusócy Elek drávavásárhelyi kántortanító 6 éves Etelka leánykaja torokgyítkban elhunyt.

— **Elvi jelentőségi határozatok.** A mindennapi törvénykezésben számos oly esettel találkozunk, amikor a bíróságok nagy részben ellentétes határozatokat hoznak. Ilyen kétesebb konkrét esetekből kifolyólag hozott a Curia legutóbb is két elvi jelentőségű határozatot és pedig: »A vásár árulási rend megzavarása nem képez kihágást«. »A vásáron igazolvány nélkül megjelenő árusítók az árusítástól eltilthatók ugyan, de jogosulatlan iparüzés miatt meg nem büntethetők«.

— **Fa tolvajok.** Öt tótfalusi cigányt a csendőrök tetten érték, amint gróf Festetich Jenő erdőjében fákat fűrészeltek ki. Már három darab nagy tölgyta ki volt döntve s a morék a negyediket akarták kivágni, mikor a csendőrök rajtuk ütöttek. A cigányok nem a saját használatukra szánták a fát. Arra jó az esett galy is. Fakereskedést üztek ők s ennek a legolcsóbb módját keresték. Bevallották, hogy már túl vannak a kezdet nehézségein s nem ez volt az első kísérletük.

— **A fegyver-árusítás.** Az utolsó időben a vidéki rendőrhatalóságok, támaszkodva egyéb vármegyei szabályrendeletekre, a kereskedőknél vagy megfittják a fegyver és revolver árusítását, vagy pedig nagyon megnehezítik. A belügyminiszter ezzel szemben, — a »Magyar kereskedő Lapja« jelentése szerint — arról értesítette az érdekelteket, hogy a fegyver és revolver árusítása semmiféle szabályrendelettel nincs kötve és a vaskereskedők a fegyvert és revolvért, úgy mint más vasárucikkal szabadon árusíthatják.

— **Magas jutalék kerestető.** Ügyes aquisitionerök előleget kapnak. Új és különleges. (Nem biztosítás, könyv vagy részletsorsjegyek). Ajánlatok K 2-50 alatt Fischer I. D. hirdetési irodájába intézendők Budapest, IV. Gerlócy u. 1.

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség 1905. évre szóló utadó kivételési lajstroma folyó hó 15-től 25-ig terjedő 10 napon át a községháza 3-ik számú termében nyilvános közszemlére helyeztetett s azt az érdeklődők a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetik.

— **Tűz.** Folyó hó 9-én délután ismét 8 muraközi kiscgazdának több-kevesebb vagyonkájára lett a gondatlanság és a gyermekek kezébe került gyufa előidézte tűz martalékává. A szülők csak nem lesznek kördültekintőbbek s nem fordítanak több gondot a gyufa helyére, hogy az a gyermek kezébe ne kerüljön. Pedig a példák nagyon is szomorú tapasztalatokat mutatnak s meggyőzhetnek mindenkit, hogy a gyermekre és a gyufára fordítandó legnagyobb gond mellett is megesketik a baj. — Örségen volt e tűz, mely 8 örségi gazdának, mintegy 8000 kor. értékét hamvasztotta el, s a mely el-

hamvadt vagyon értékéből mindössze csak 320 kor. térül meg biztosítás útján, mert a muraközi kiscgazdák még mindig hadi lábón állanak a biztosítással, különösen a termények biztosításával s így alig akad közöttük, a ki biztosítana. Meri Miklós vendéglős pajtájában keletkezett a tűz, hol a vendéglős gyermekei játszottak s gyufát gyujtogatva a pajtában volt szalma tüzet fogott. A pajta faalkotmány volt szalmafedéllel, természetesen azonnal lángra lobbant a benne volt égő szalmától. Ettől az égő pajtától azután a szomszédok közelben levő hasonló épületei és széna, szalma kazlai gyuladtak meg s a tűz rendkívül gyorsan kezdett terjedni. Hogy a félfa lu nem égett, egyedül Larnszak belicai jegyzőnek köszönhető, ki rendkívüli erélyvel és bátorsággal igyekezett nemcsak dirigálással, hanem személyes közreműködésével a tűz terjedésének gátat vetni. A tűz megfékezésében különben tevékenyen működtek közre Festetich Jenő gróf örségi és tursicscei majorjainak a cselédjei, kik a majorbeli fecskendőjükkel elsősk voltak a tűz színhelyén. Károsodtak: Meri Miklós, Jursics József, Hajdarovics Simon, Hajdarovics Márton, Hajdarovics Márk, Senk Éva, Hruska Menyhért és Hruska Balázs.

— **Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészet-hez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megérik vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: »Hirdetési iroda« Budapest, váci-utca 20/h.

— **Lopás.** Horváth István drávaszentmihályi lakosnál f. hó 7-én éjjel a zárt pajtát feltörték és onnan 27 kor. értékű szemes tengerit elvittek. A csendőrség a tolvajokat Panic Ferenc és Szabol Imre drávaszentmihályi lakosok személyében kiderítette, kiknél az ellopott tengeri fel is találtatott.

— **A vasuti sinekre vagy sinek közé kavicsot rakni tilos.** A vasutak mentén játszadó gyermekeknek és libapásztoroknak egyik kedvenc szórakozásuk és időtöltésük az, hogy a pályatestek sinjeire kisebb-nagyobb köveket raknak, sőt az átjárók fő- és vezető sinjei közötti hézagokat kövekkel kikélik, mely körülmények folytán nagyobb szerencsétlenségek elkerülése céljából sokszor kell megállítani a vonatokat. Az ily pajkosságból vagy talán rosszakaratból elkövetett esetek ugylátszik Muraközben az ukki vasut mentén nagyon gyakoriak, mert a magyar kir. államvasutak zalaegerszegi osztálymérnöksége a csáktornyai járás főszolgabíróját az ily tetteknek megállítására céljából sürögösen megkereste. De ezekre a dolgokra legjobban kellene vigyázniok a felöltötteknek, a szülőknek, a kik már beláthatják, hogy az ily rosszakaratból vagy pajkosságból eredő cselekmények a vagyon és életbiztonság tekintetében végzetes következmények lehetnek.

— **Katonai pót lóvásár.** A varasdi m. kir. 10-ik honvéd huszárezred ló avató bizottsága folyó hó 21-én déli 12 óra 50 perckor Csáktornyan a »Zrinyi« szálloda előtti téren pót lóvásárt tart. E lóvásáron minden jól termelt, hibátlan, nemesebb és jobb véralkatu, katonai háttas lónak alkalmas lovak 4 éves kortól 7 éves korig, 158 cm. magasságtól 166 cm. magasságig megvásárolhatnak.

Nyilttér.

E rovat alatt közlettekért nem vállal felelőseget a szerk.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Csáktornyan, 1905. évi október hó 7-én a Zsebők János polg. isk. tanár úr és Bachrach Zsigmond úr között felmerült lovagias ügyben.

Jelenlevők alulirottak:

1. Zsebők János úr megbizottjai felük nevében elégtételt kérnek Bachrach Zsigmond úrtól, nejének a mult napokban több egyén füle hallatára tett azon sértő kijelentéseért, mely szerint Bachrach Zsigmondné úrnő Zsebők János úrról és nejről azt állította, hogy »ezek nincsenek megesküdve, csak úgy élnek együtt«.

2. Bachrach Zsigmond úr megbizottjai kijelentik, hogy megbizottjuk a neje által tett fentti sértő kifejezésért elégtételt adni hajlandó.

3. Alulirottak egyhangulag az elégtételadásnak azon alakjában állapodtak meg, miszerint tekintettel arra, hogy Bachrach Zsigmondné úrnő az említett kifejezést egy helytelen alakban megjelent hírlapi közlemény* s ebből eredt kőszira híral által félrevezetve és megtévesztve használta, miután Zsebők János úr és neje iránt a legnagyobb tiszteltetel viseltek s öke! megsérteni nem volt szándéka. — Bachrach Zsigmond úr neje nevében azokért ószinte bocsánatot kér.

4. Bachrach Zsigmond úr megbizottjai kijelentik, hogy megbizójuk e jegyzőkönyvnek hírlapi közzétételéhez beleegyezését adja.

5. Zsebők János úr megbizottjai az elégtételnek fentti módját elfogadják.

Alulirottak ezzel az ügyet a lovagiaság szabályai szerint befejezettek nyilvánítták.

K m f.

Bachrach Zsigmond úr megbizottjai: Zsebők János úr megbizottjai:

Dr. Viola Vilmos, Tankó Péter, Dr. Kovács Lipót, Dr. László Béla.

* Szerkesztői megjegyzés. A hírlapi közleményre, melyre itt hivatozás történik, csak azt jegyezzük meg, hogy az áthelyezettek nevéit a »Hivatalos Közlöny«-ből szőzerint vettük át s ebben semmiféle tévedés nem történt, hanem minden név úgy szerepel a mult évi aug. 7-iki számunkban, a hogyan az a »Hivatalos Közlönyben« megjelent.

Nyilatkozat.

A fentti jegyzőkönyv egyik pontjának megvilágítására megjegyzem, hogy a Csáktornyára történt áthelyeztetésünk korábbi keletű néhány nappal, mint egybekelésünk s így csak természetes lehet az, hogy feleségemet Asbóth Alma néven helyezték Csáktornyára.

Csáktornya, 1905. október 12.

Zsebők János, rajztanár.

Figyelmeztetés!

Tőlem külön élv feleségem több helyen adósságot csinált. Ez uton figyelmeztetek mindenkit, hogy ilyen adósságot én egyáltalán nem vagyok hajlandó megfizetni.

Németh János, ördőr, muraszilvgyi lakos.

MRÁZ TESTVÉREK fűszer- és csemegekereskedésében

minden pénteken és szombaton

friss ponty és süllő kapható. Előzetes megrendelésre pedig mindennemű folyó és tengeri halat szállítanak.

Felölő szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margita-Jozefa urednika Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fit

Obznane se poleg pogodbe i f.l računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Najbolši trs, najbolše grozdje.

A k tomu bi još morali dodati, da najbolše vino. Je, ovaj trs od kojega bude sada tu reč je najbolši vu našoj domovini, osobito siromaškemu puku je jako veliki dar božji.

Filokseri čista proti stoji. Špricati ga je nigdar ne treba, jer se ga nikakov beteg neprime, niti listje niti grozdje. Vu zimi, ako i nije zamotani, mu nikakova zima neškodi; a k tomu je još jako dober, da se jako rano dozreli i obilni plod donese. Augustuša 15—20-ga je već zrel.

Kaj ne, sada bi radi znali, kak se zove taj trs? »Delavare« mu je ime i zraste tak na bregah, kak vu ravničnih pesnatih goricah.

»Delavare« je američanski fajt i vu Ameriki ga najrašji plodiju. Čahule su mu srednjo velike črlenkaste jako dober tek imaju i već augustuša 15-ga 20-ga se dozreliju, kada 23—24 gradušov ima iz njega izprešano vino.

Nezaboravimo, da to vu Ameriki postigne, a pri nas je još bolje, prinasa još više gradušov ima. Onaj koj ovoga trsja je veliki povatelj i koj trži ovo grozdje vu Nagy-Kágya goricah, on veli da je pri uj m 1903. ljeta 26 gradušov imal mušt »Delavare«-a a i bilo je ljeto, kada je 28 gradušov imal mušt.

Još jedna fajta je, a to je beli Dela-

vare, kojega su negda i za »Puritan« zvali i jako drago trži. Taj Puritan nije drugo kak beli »Delavare.« Tuliko se razluči od čerlenoga, da mu je tek malo drugi i farba vina mu je zelenkasto-bela.

Pripetilo se je već, da je negdo vu takve gorice sadil črlenoga »Delavarca« vu kojih je ono protuletje zmetal vun filokserom puno trsje, pak mu filoksera nikaj nije škodila.

Već se je osvedočilo, da je zbog zraka bolši od drugoga grozdja, jer je i vu mrzlešim zraku jako dober pak i zato ima njegov mušt prinasa više gradušov, kak vu Ameriki jer je pri nas ne takova vručina pak se pomalem zori.

Zbog te njegove dobrote vnozi gazdi već stare gorice mečeju vun pak Delavarea sadiju. Od taljanskoga vina je vnozi bolši i za mešati vino je osobito dober.

Filokseri čista proti stoji i vu tak lošnoj vapnenoj zemlji zraste gde Riparia nemore rasti. 1903-ga jeden 15 ljet stari trs 5 i pol kil grozdja donesel prosto je bil obrezani na čap.

Špricati ga je nigdar ne treba i to je velike stvar pri sadašnjem gospodarstvu. Galic je ču sve duže dražeši i ako bude još dražeši onda sigurno bude peronospora na na nikaj nikaj dela gorice, jer siromaškeši gazdi si nebudu mogli galica kupiti. Delavare je ne treba špricati i navek zeleni ostane kakova bi gud rosa bila.

Delavare nigdar nezmrzne. To veli onaj koj ima velike gorice, Nagy Gábor gazda goricah vu Nagy Kágyi i koj ove trse trži. A k tomu je dobro da jako zagod se dozori, pa ako ga onda barem pol meseca još stati damo na trsu, bude takovo vino iz njega kaj prestigne sve druge fajte. Na trsu ga zato moremo ostaviti, jer onda je još ne deždovno vreme, da se dozori.

Koj hoće to kupiti, naj piše na sledeći adres: »Ermelleki első szőlőoltványtelep. Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.« Odonut budeju mu pisali kuliko košta trsje.

Politički pregled.

Ovoga meseca 10-ga je bilo orsačko spravišće, na kojem se drugo nikaj ne pripetilo, da je bilo prečitano, kaj kralj opet zapre spravišće do decembra 19-ga. Proti tomu su se leve stranke protestirale i sa tem je bilo kraj orsačkemu spravišću. Sada do decembra 19-ga opet nebude spravišće.

Fehérvary Géza baron je sada vu Beču, gde sa kraljom razpravlja i more biti da bude Fehérvary opet iz nova imenovan za ministarpredsemka.

I to se čuje, da bude György Endre ministar poljodelskih poslova van iztupil zmed ministrov i na mesto njega bude negdo drugi imenovan za ministra.

Z A B A V A.

Zanimiva ostavina (herbija).

»Anda je umrla?« — pitala je bez ikakvog znaka žalosti bogato oblečena gospa polag stojećega gospodina. Bilo je u jednoj sobi sakupljeno do deset u crnimi obučene gospode i gospodjah.

»Je, umrla je« — odgovori nieki nizki gospodin u crnini — gospodin Kraš.

»A njezin testament?« zapita opet gospodja te si odmah i sama odgovori: »Valjda buduće herbalji, em smo joj rodbina, imamo pravo na to.«

»Kraljevski notar će ga odmah ovde otvoriti« — odgovori nizki gospodin.

»A tko je ova prsto obučena žena, koja se sim riva?« — pita gospodja.

»Ah« — odgovori nizki gospodin smiejuć — »za oyu nebude u testamentu puno stalo. To je sestra pokojnice.«

»Ka? To je Jana, koja se je prije nekoliko godinah s niekim siromaškim malarom vienčala?« pita ga gospa — »ta mora strašno prezetna biti, da se ula sim med tak poštovanu obitelj dojt!«

»A to tim više« — dodane nizki gos-

podin. — »pošto ju pokojna sestra Rozalija nije baš najradje imala.«

U tom hipu je Jana prošla kroz sobu, u kojoj su rodbina pokojnice bila sakupljena. Ona je bila u licu bleda, u njezinih liepih očih su stale suze, njezino lice je već bilo dielomice naguzano, kaj je, ne starost, već pretrpijena nevolja prouzrokovalai

»Kaj vi hoćete ovde?« — zapita ju gospa, gospa pl. Bort gizdavo.

»Milostiva gospa« — odgovori sirota Jana — »ja nisam došla radi herbije, koja meni pripada, ja sam samo došla, da se sa gospodinom notarom porazgovorim, jeli je moja pokojna sestra na zadnjoj uri o meni zlo govorila ili — mi je odprostila.«

»Kako to, vi hoćete, da vam se oprost?« — veli gospa pl. Bort. — »Vam, koja ste spot ciele obitelji, koja ste se s jednim bogcom, zamazancem proti obiteljskoj volji oženila?«

»Molim gospa« — pretrgne ju Jana — »on je bil vieran muž. a sada, kad je umrl, nedam o njem zlo govoriti!«

»Pak kak vi morete zahtievati, da netko vašu ženitvu štuje, kad ste se proti volji oca sa nevriednim vaše familije vienčala.«

»Ja sam puno trpela i plakala! A da

ste vi to čutila kaj ja, pak da ste imala diete, čija budućnost vam skrbi zavdava, vi bi posve druguje govorila.«

»Nikaj memre izričati ženitvu izpod stališa« — bil je odgovor ohole gospodje plemenitašice Bort. — I u to stupi gospodin notar dr. Kiss pomirljivo u sobu. On je poslednje rieči Borlovkine čul te sada ozbiljno veli: »Molim milostivu gospodju, da siroti Jani nikaj nepredbacuju; ona je imala vrlo dobroga i poštenoga muža, kojega krivnja je jedina ta bila, da nije bil niti plemenitaš niti bogataš. Pak ipak bi Jana sada bila sretna, da joj još živi a i obitelj njezina bi o njem imala drugo mnjenje, da ga je tak poznala kak ja, njegov stari prijatelj.«

»A zakaj je Jana ovde?« — zapita oholo plemenita Bortovka.

»Jer ona ovde biti mora. Ja sam ju sim pozval!« veli notar.

I sada dojde na red odpiranje oporuke. Notar dr. Kiss razpečati oporuku i pričme glasno čitati: »Ja Roza plemenita Maury, sada u kloštru sestrah presvetoga srđca stanujuća i živuća očitujem ovime moju zadnju volju.«

»Poslie moje smrti, bude se kod mog notara, gospodina doktora Kissa 200.000

Kaj je novoga!

— *Prosimo naše poštuvane predplatnike, naj nam vu novim tertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Ruski bjegojnik vu Győru.

Zanimljivoga gosta dopeljala su ove dneve vu győrijski občinski špital betežnike vozeća kola. Vnoči dopeljali su jednoga zevsema skokoga iz prepadjenim obrazom človeka, koja iz Ruskoga orsaga je rodom i Londner Adólf bjegojnički soldat se zove. Pripovedal je nadalje med ostalemi, da po mukdneni bitki pobegdl je iz drugim i tremi oficeri. On sam pako Kuropatkina oficerski sluga je bil. Pripoveda, da kuliko glada i nevolje trpel je ruski vojni šereg i da si je svaki samo to misli kak bi mogel pobeći. Oni iz strahovitom velikom i preganjanjem minućeg meseca prve dane vu Berlin dospeli jesu, gde jednomu novinaru za 500—500 marki prodali jesu svoje bi-lježenosti. Vnogo preganjenoga človeka sada zevsema zdravoga odpustili su iz špitala i vre pri jednim ovdašnjim malaru je takaj i službu dobil.

Razbojstvo na orsačkim putu.

Iz Nagyvarada pišeju, Potepasti cigani koji stanovito velikoga straha zrokuju Nagyvarada njegove okolici, radi občinske sigurnosti, sad ove dneve su opet dali glasa od sebe. Na püspökijski orsačkim putu napali su jednoga samoga poljodelavca, doli su ga hitili, svezali i oplenili su ga do svih njegovih gotovih penez, kaj vse skup do tri korun znašalo je. Feltóthy Janos biharpüspökijski poljodelavec javil se je pri nagyvaradiiskim fiskalijatu i pri tužil se da včera vu zorju iz Püspöki vu Nagvárád vodećem orsačke putu tri cigani su ga napali. Svezali su ga i previziterali, nego samo vse skup tri korune našli jesu pri njem. To mu je bila sreća, kajti je čul da jeden cigan k svojim pajdašom je vlaški rekell, da

za tri korune nije treba bantuvati. Fiskalijati je je napatuk dal žandarom, da naj sigorniju tražbu podigneju proti ciganom.

Deset milliunski prikaz.

Iz Londona javiju: Vittar Ižak filadelfijski general deset milliun korun je prikazat filadelfijskomu zavodu. Zavodu nadalje ostavil je svoje muždjane i svoju desnu ruku, da kak njegov teštament glasi — da iz vidika ana toianskoga moreju se vučiti na njih anchilosiša osobiti njegov dogodjaj generala njegovo desno ruku, je još negda od puške njena kugla prevrtala.

Predsednik ministrova kućija.

Fejerváry Géza baruna predsednikministra kućija ove dneve pred poldan ob 11 vuri vu Budapešti na Erzsébet pijacu zga-zila je Károly Antuna ženu. Predsednikminister žensku nije dopustil vu špital poslati, nego nju je dal odpeljati na stan njen, ar kak je bil valual i pripoznal, da je da je on sam zapovedal svojemu kućiu oa naj bolje tira konje, po takvim načinom iz gažene ženjske za dvorbu potrebne stroške on sam iz svojega žepa bude naplaćal.

Ako filarka vnojo govori.

Vu Budapešti na Kerepeš zvanim putu je jedna sada tržeća ženska, koja iz vsake fele prilizavajućemi znamenjami ponudja svojim kupcom svojega sada. Iz jezicnom filarkom se vnoji vu spomenek pustiju, osobito gospe jako rade poslušaju njene fabule. Vu Rákospaloti stanujući jeden zakonski činovnički par, je takaj višekrat bil navaden kupovati pri filarki, koje ni mogla za dosta prefaliti gospe njenu ljepotu i klovno rekla je još ovo, da takvoga skup sloznoga para vu celim Budapeštu nema. Ove dneve činovnik je sam bez svoje gospe kupoval i vre je hotel ođiti, kad samo na jenkrat se sglasi filarka.

— *Ja, skora sam bila pozabila povedati milostivnomu gospodinu, da kak ljepo stoji milostivni nova mudra oprava Takvi su vu njoj kak jeden angel.*

Krasna gospa: Njeni brat je takaj ljep

človek čisto takvoga nosa kak milostivna, tak su si spodobni.

— *Brat — ? pita tuvaruš prešenečeno.*

— *Je, sam nje vidla včera, skup su došli sim breskve kupovat. Jako je ljep človek, čisto takvoga nosa kak milostiva.*

— *Tuvaruš je zakrival svoju osupnost i još kaj kaj drugo je niu spitaval. Odmah je znal kak stvar stoji, da njegova gospa, koja ravno nikakvoga rodjaka nema, njega vkanjuje. Naručil je jednomu osebnomu dektektivu, da naj nju ima na skrbi i ua hitroma je došla vu ruke grešna žena. Muž je odmah podigel razpitanje proti neverni ženi koju i nehotomice takaj, filarke njeno brbljanje je odalo.*

Pošteni najdjenik.

Laushman János, kaššaiskoga železnice kolodvora portaš, ove dneve ob poldan je jedno debelu kožu:ati mošnju bil našel na perronu, koju je jeden putnik bil zgubil iz-svojevoga kaputa.

— *Kad su mošnju previziterali, videli su da vu njoj 40 komadov jezeračah banknotah, jedno zlato kolajno i jedno zlato kolajno i jedna slika biva. Lauschman po prilici si je malo misli, da gdo je zgubil tuli ko vrednoga bugjelara. Pital je takaj dotičnoga gospona, da jeli mu neka ne fali iz njegovoga žepa. Dotični kad je spazil, da bugjelara nema, samo da mu kraj ni bil od dvojnosti.*

— *Pokehdob pako je povedal da kakov je bugjelariš od zvana i od znutra kaj sve vu sebi zadržava, predal je njemu kakti istinskomu vlasniku.*

— *Koma da moći spisati ono veselje koje srećnoga putnika je obrstilo: iz zahvalnostjum obine portaša skušuje poštenoga človeka i vu bugjelaru bivajuće zlato kolajno mu taki prikaže i segurnoga je vćinil otom, da kad vu Budimpešt dojde, prvo njegovo delo bude njemo poslati najdjenošti nagradu, buduć vezda vre nema vreme-na — zmeniti.*

— *Iz Pečuha k ovomu spodobnoga glasa javiju. Dve gospoje sedele jesu na šetaliskim pijacu. Kad su se gore stale, jedna-*

krunah u shranjbi. Zatim dragocienosti i papiri, koji su sa mojom vilom zajedno opet vriedni 200.000 krunah. U kloštru pako, kamo sam se u mir potegnula predala sam moju molitvenu knjigu abatiši u shranjbu. Moja anda želja i zadnja volja je, da se ove moje stvari da tri hrpe razdiele i to: jedna hrpa će sačinjavati onih 200.000 krunah u gotovom, jedna hrpa će sačinjavati villu sa dragocienostmi i papiri a jedna hrpa će biti molitvena moja knjiga.

»Ja sam mojoj sestri Jani onu žalost koju nam je cielej obitelji prouzrokovala odprostila, pak da sam za njezin dolazak prije saznala, bila bi ju uanzejinoj boli nad nesrećom, koja ju je stigla i t tiešla. Medjutim ju uzimam u moju oporuku, pak odredjujem, da prvi izbor za jednu od trih hrpah pripada mojoj dragoj niećakinji gospodji pl. Bort. Drugi izbor pripada mojemu šogoru gospodinu Krašu a tretji mojoj sestri Jani.«

»Ah, ah« — veli Kraš — »Rozalije to pametno odredila!«

»Po tom će Jana anda molitvenu knjigu dobiti.« — veli plemenita Bortovka smiejuć. — *Notar pretrgne smieh gospodjin sa pisanjem: »Gospodja pl. Bort, koju hrpu želite zabrati za svoju?«*

»Onih 200.000 krunah u gotovom« — odgovori ona.

»Jeli je vaš izbor stalan?« — pita notar, a onda dodene: »Vi milostiva gospodjo ste bogata, a sirota Jana neima nikaj! Zar vi njoj nebi vaš izbor prepustili, a molitvenu knjigu uzeli, koja će po svoj prilici Jani, kakti zadnjoj izbornici pripasti?«

»Jeli se šalite gospodine doktore?« — krikuje pl. Bortovka — »zar nevidite u nadjenju naše poštovane Rozalije njezinu namieru Ona je to već predvidela, da će stara molitvena knjiga onomu pripasti koj će imati zadnji izbor.«

»Pak kaj vi iz toga zaključujete?« — pita notar.

»Ja iz toga zaključujem« odgovori gospodja — »da ju jetim njezina sestra izbastinila pak joj je samo ostavila molitvu i pokoru za čine.«

»Gospodin Kraš« — okrene se notar, k šogoru pokojnice — »Pak ako bi pokojnica i imala namieru svju sestru izbastinili to bi od vas, kaj ste bogataš prvog reda ipak bilo plemenito, da jedan diel svoje herbije siroti sami odpustite, koja to vrlo treba« —

»Hvala gospodine doktore za vaš saviet« — veli Kraš — »villa baš graniči na

kre šume, pak mi baš prija a tim ničviš da je u celo pokućstvo u njoj. Kaj pak se dragocienosti tiče, nje joj takaj nemogu mopustiti, jer one su mi uspomena na poštojnu šogoricu.«

»Pošto se anda stvari tako imadu« — veli notar proti Jani — »primite anda zadnju hrpu izbora, najme molitvenu knjigu pokojne sestrel!«

Jana zeme pruženu joj knjigu, kušne ju te ju pruži svojemu malomu sineku, da ju i on kušne riečmi: »Evo sinko, kušni knjigu tvoje pokojne tece, koja bi te sigurno bila ljubila, da te je poznala, pak moli iz nje Boga, da ti dopusti, da budeš tak dobar, kak ti je otac bil.«

Diete pritisne svoja usta na knjigu te ju kušne, a onda odkvači kvačicu koja je korice skupa držala te ju otvoji. »Ah mama« — vikne — »kakovi su liepi kipi u njoj! — A zakaj je ov fini papir okolo svakoga kipeca omotan?«

»Za da se kipi neizriblju« — odgovori mati.

»Ali mama«, — pita opet diete — »a zakaj je više finih papirah okolo svakoga kipeca omotano? Em bi i jedan bil dosta.«

Mati sad pogleda na knjigu te nena dano zakrić. Notar pako veli proti ostalim:

je tam pozabila svoju ručnu mošnju. Ovo je spazil Gyulai János početne škole VI-ga razreda učenik i mošnju k sebi vzeme. Iz željno znanja pogledne kaj zadržava u sebi četiri jezer korun je bila u njoj i jedna zlatna vura. Nato za gospojami beži. Nego gospa je već dotčas vpamet vzela, da je svoju mošnjicu zgubila i ravno se naputila nju iskat idti. Ona njud ećec dostigne preda njoj mošnju ona pogledne njeni sadržaj. Nije falilo nikaj. Nuter su bile četiri jezero korune i zлата vura. Gospa samo da nije odmedlela. Van vzeme iz svoje mošnjice jedno korunu i preda dečaku za njegovo poštenje u ime nagrade.

Za dušil se u slami.

Iz groznom smrtjom vumerl je u Peterd občini jeden clovek. Iz Kaposvara javiju sledeća:

Mlađsi Nagy József jako je ljubil pitvino. U ovi dnevi je takaj tuliko vina pil, da se temeljito bil napil. Nagy Jožef medjutim u pijanim položaju je nigdar ne išel k svojoj familiji, nego na jedno skrivno mesto se potegel spavat i tak dugo je ostal tam dok se ni streznil. Iz ovom prilikom takaj potegnul se u jeden skeden i tam na sklajene šupe otišel je spavat. U snu medjutim se nekak iz šopah doli po sklizel u jeden kut na zemlju. Nekoliko šopah se onda na njega vrhnuło i čisto za kopalo.

— Nagy Jožef u pijanim položaju ni si je mogel pomoći, niti pako pomoć zvali i tak se je za dušil. Familija poznala je je nesrećnoga cloveka njegovo navadu, i nit nega išla iskat.

— Nagy Jožefica za dva dni kesnije u skednju je nekaj postuvala i jako veliko nepovolno duho je čutila. Žena je hotela znati, od česa dohadja ta nepovolna duha, odnosila je iz kuta šope i ovak je došla svojega muža vre na gujiloču obrnjeno mrtvo telo.

Zločosti navuk.

Mungjar Tamás bányavarijskoga stanovnika Katica zvana kći iz svojim otcem neprestanoma je u nemiru živel, radi če-

»Nije nikaj, odviše kipcov je videla. Dečecu puk vzeme knjigu iz ruk riećmi: »daj sim ti bi te kipece podrapal.«

Nasljednici su se sad razišli te su si na sto načinah razlageli notarovo zagovaranje Jane pri dieljenju ostavštine i krić Janin pri pogledu u staru knjigu.

Jedan miesec dni, zatim su videli Janu i njezinog sina, pristojno, aj ne razkošno obučene u kočiji se voziti. Oni su se na to opitali i saznali, da je Jana kuću za 200000 krunah kupila a svoga sina najvrljim učiteljem u nauk povierila. Gospodja Bortovka i gospodin Kraš su se jednoga puta odpravili k gospodinu notaru puni znatiželjnosti, da izpitaju kako i kaj je stum. Janom i odkuda joj toliki novci.

»Mi bunimo mozbit?« — veli gizdavo gospa pl. Bortovka,

»O, niti najmanje!« — odgovori notar, koj je za svojim pišaćem stolom sedel i pisal. — »Ja baš uredjujem kupovinu državnih papirah, koje je Jana kupila.«

»Kako?« krićne gospodin kraš — »zar ona ima još i kapitale, gde si je i onak već lepu kuću kupila?«

»Tako je!« — odgovori notar na kratko.

»Pak odkuda njoj kapitali?« zapitaju obodva zajedno.

sa vre od više vremena ako prem u jednim dvoru stanovali i svaki na svojem kruhu živeli jesu. Puca ove dneve u svoji lastoviti kuhnji je kruha pekla, kad po kruha pečenju, žerjavku je na sredine kuhnje ostavila. Ovo je spazil njeni brat Anton i rekel je njoj, zakaj ne pazi, bi se još lahko ogenj mogel pripetiti. Nu ni joj je više trebalo, daklie naj bude ogenj, tim pobere žerjavku i odnese na suhi gnoj, od česa je ogenj tak počel goreti. Na sreću Mungjar Tomaš i njegov sin ovo su spazili gorućega — ognja na gnoju — i još prvlje — neg bi se poljeg stojeći kup slame i slamom pokrita stanja takaj bila vužgala.

Krukam došavši krvoločnik.

Ove dneve jednoga večera vmorjenoga našli jesu u Budapešt na vulici Tormaš Istvana. Redarstvo je podiglo tražbu i ustanovilo je takaj, da koji su bili krvoločnici. Za Borka Lajoša i Gadaći Jožefa zoveju dva hudodelne mlade dečke, koju iz krušnim svojim valuvanjem valovali jesu, da iz jednim nemilosrdnim vudarcom vgasili su nesrećnomu Tormašu Istvanu njegovo življenje

— Dva ovi krvoločni mladi zločinci iz tremi drugimi svoje i pajdaši zestali su se iz Tormašijum i vugnoti se njemu nisu bili hoteli. Kad je pako njim bil rekel i prosil nje napali su ga i snekulikemi težkimi vudarci za tukli su njega.

Razbojstvo.

Pri Barath Mihaly muraszerdaheljskim stanovniku. Vezzel Ferencz iz Stajera rodjeni potepasti mlinarski detić je ove dneve hižne obloke spoterl, nad obloke je u hižu došel i sladice dvauajst korun gotovih pe nez i druga dugovanja je odnesel. Potepastoga razbojnika poleg Hottice prijelo je žandarstvo.

Krvava bitvina.

Tekućeg meseca 5 dneva prama večeru dva uhlanoški p-osti soldati jedno malo od vina napiti i da zabavu podpunoma dokončaju otišli su Vugrinčić vdovice njeno zabavnu hižu. Buduć pako penez imali nisu,

»Zar to neznate? — Zar onda kad je Jana u staru molitvenu knjigu poglednula te joj je krić vušel od osupnjenja, zar onda niste nikaj naslućivali, kaj ju je tak osupnulo?«

»Mi nismo nikaj nenavadnoga opazivali.« — Odgovore oni,

»Ah, ja sam mislil, vam je sve poznato.« — veli posmehece notar. —

»U molitveniku je bilo petdeset svetih kipcov, a svaki je bil zamotan u deset banke po jezero krunah. Anda je sirota Jana dobila za herbiju od svoje sestre 500.000 krunah iliti pol milijuna.

»Ah to je strašno veli gospodin Kraš. »Da sam ja to znala!« — zakrići srdito gospodja pl. Bortovka.

»Em ste bili prvi biraci, pak ste si mogli izabrati?« — veli notar — »pak ja sam vam sam još i nudjal, da birate pokojničnoga molitvenika, ali me nitko nije hotel posluhnuti.«

»A tko bi si bil i mislil, da je u toj knjigi toliko blaga?« — veli gospodja pl. Bortovka. Tim se izpričaju i otidu žuhkim izkustvom i grišnjim jalom u srdcu.

Em. Kollay.

ali mozbit drugać platiti nisu hoteli, zbog toga sporekli se jesu iz ošterijašicom, čemu taj konec nastane, da jeden soldat Vugrinčiću temeljito iz svojom kasturom je spikal, zatim pako vsa dugovanja koja su mu k rukam došla na komade je zdrobil, da pare i sušedske obloke su takaj bili spotri. Med tim su vendar od nekud iednoga redara pozvali susedi, nego verek on je ne ladal iz oboruženemi soldati, koje na pokon iz blizo bivajuće kasarne dozvani stražački soldati polovili jesu.

Pesmo vinogradara.

Zdrav mi budi dragi trsek,
Neprecenjiv dar nebes!
Kinč u gorica, slava vrta,
Od Boga si blagosloven ves.

Vekših čud ne dela mesec,
Sunce nema te moći!
Nema takve sile štrunja
Kakvu imaš vince ti.

Ti ozdraviš srca rane,
Bolećine utopiš!
Žalost se tej navek vugne,
Ti zdvojnosti odstraniš.

Ti ugriješ čut nebesen,
Zdigneš duha u zvezden zrak!
V prsih zbudiš stakku pes m
Čela razvodriš oblak.

Ti na gostih radost dajes
Na svadbi si prvi svat!
Ti na plesu pete mažeš,
Zvezi vtisneš ti pečat.

Zorja mu iz lica sije,
Koga ljubiš vince ti!
Kada druge zima brije
Njemu žarko krv gori.

Starč k kakti jelen skaka,
Ti ga vince pomladiš!
Tuga mine siromaka,
Vsenjah si kraljevski blišč.

Cvetje sejaš ti u pušćinu,
Razsvetiš ti kmićni kraj!
Zemlju: ovu suz dolinu,
Premeniš ti vsladek raj.

Niga mere, niti broja,
Kaj učiniš, vekši tal!
Komaj da bi pevec Matijaš,
Tvoju hvalu prepeval.

Anda trsek zdrav mi budi.
Rodi vince kak do vej!
Bože tuču ti odverni,
Grozdje stoplim suncem grej.

Da nam lepo se dozori,
To te prosi vsaki nas!
Vinogradar se tej moli,
Tebe hvali vsaki čas.

Oletics Mátyás
vinogradar.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

Gabona árak. — Újra ártka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15.60 —
Rozs	Hz	12.00 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Zab	Zob	12.40 —
Kukoricza új	Kuruza nova	12.00 —
Fehér bab új	Grah beli	24.00 —
Sárga „ „	„ žuti	18.10 —
Vegyes „ „	„ změšan	18.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	24.00 —
Lenmag	Len	20.00 —
Tökmag	Koščice	22.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

A bányavári gazdaságban egy teljesen jó karban lévő 4 lóerős járgány eladó. — Cím: Langer Makár földbir-tokos Bányavár u. p. Muraszterdahely.

023 1-2

Orehoviezán a templom mellett 3 utca sarkán lévő ház **KORCS-MÁNAK** és **ÜZLETNEK** különösen alkalmas, azonnal eladó esetleg bérbe vehető.

Bövebbet a tulajdonosnál

Hirschsohn Henriknél ugyanott

435 sz. végr. 1905.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. jbiróságnak 1905. évi V. 254/1 sz. végzése folytán Dr. Hajós Feren csáktornyai ügyvéd által képviselt Csáktornya vidéki tkptár r. t felperes részére Mikec Lukács és neje alperes ellen 3000 és 300 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2320 k. becsült ingóságokra a perlaki kir. jbiróság 1905. V. 254 2 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Murakirályon leendő megtartása határidőül

1905. évi október hó 23-ik napjának d. u. 2 órája

kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt 1 drb. ló, kocsik, széna, pajta, kukoricakasok, szarvasmarhák, sertések stb. s egyéb ingóságok a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el tognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárve-rezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Perlak, 1905. okt. 3.

513

434. szám. 1905. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbiróságnak 1905. évi V. 253/1 számú végzése folytán dr. Hajós Feren csáktornyai ügyvéd által képviselt Csáktornya vidéki tkptár r. t. felperes részére Mikec Lukács, Zebec Flórián és Plaftarics János alperesek ellen 560 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrh. folytán alperesektől lefoglalt és 3060 k. becsült ingóságokra a perlaki kir. jbiróság 1905. V. 253/2 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Murakirályon leendő megtartása határidőül

1905. évi október hó 23 napjának délutáni 2 órája

kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt pajták kukoricakasok, széna, kocsik, szarvasmarhák, sertések s egyéb ingóságok a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el tognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárve-rezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik,

elsőbbségi bejelentéseiket az * árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Perlakon, 1905. évi október hó 3-ik napján. 530

Egy jó erkölcsű 12 éven felüli fiu

tanulónak

felvétetik **BRATOVCSAK ADOLF** kertész-nél Zalaújváron.

027 1-1

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés, Grand Prix

Globus
tisztító-kőrunat
Jobb mint bármi más fény-tisztítószer.

Egyszeri átsimítás

Schicht-szappannal

(„Szarvas” vagy „kulcs”-szappan)

pótól

kétszeri átsimítást közön-séges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a leg-olcsóbb!

Keil-Lakk

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-léle viaszkenőcs kemény padló számára.

Keil-léle fehér „Glasur” fénymáz 90 fillér.

Keil-léle arany-fénymáz képereteknek 40 fillér.

Keil-léle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan, — Horvat A. Varazsdon.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy **Csáktornyán a Deák-utcában** (a PECSORNIK-féle vendéglő átellenében) egy az „**ARANY CSILLAGHOZ**” címzett nagy raktárú

fűszer-, csemege- és vegyes- kereskedést

nyitottam. — Sok évi működésem által szerzett bő tapasztalataim, valamint elsőrendű bevásárlási forrásaim megbízhatósága, azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy nagyrabecsült vevőim legfokozottabb igényeinek is megfelelhettek.

Becsés pártfogásukat kérve, biztosítom a leglelkiismeretesebb és legpontosabb kiszolgálásról.

Csáktornya, 1905 október 1.

Kiváló tisztelettel

Ifj. Premecz Miklós